

Thơ ng Ng i - Thơ ng Minh.

Tác Giả: Báo Xuân Abbott / Việt Báo
Thứ Tư:, 09 Tháng 3 Năm 2011 10:11

Tôi không nhìn ng i đàn ông đi bên tôi là ng i ngo i ch ng, ch th y m t ng i ch ng, ng i cha, lòng t t p đi t t x u.

Thơ ng t i mu n khóc hay 32 năm Ng i M và Tôi.

Bài v t th ng gi i chung k t Việt V N c M (VVNM) do Việt Báo t ch c. Đây là chuy n k 32 năm c a m t cô dâu Việt, v m t chàng trai M, ng i b t M ký tên cho đi lính tr c tu i, khi anh m i có 17 đ sang t n bên kia trái đ t r i “mang tui v tr n”, nh tác gi Báo Xuân Abbott nói đùa.

□
Nhân đ p Việt Báo t ch c 10 năm Việt V N c M, Blog M i Sáu hân h nh đ c tuy n ch n bài v t đ c đáo này mà m i i n đ c i đ u r ng r ng n c m t, đ y c m đ ng, v i nh ng liên quan t i ch s, v n m nh c a dân t c t ng giai đ n t 1968 cho t i nay.

□
Theo thông tin bên l thì t t nh ng tuy n t p Việt V N c M hàng năm do Việt Báo Nam California xu t b n b ng cách này cách khác đ u đ c in ra bán vô t i v t i Việt Nam và đ c n ng nh t hoan nghêh, đón nh n cu đ c gi qu c n i. Tuy nhiên đ u đáng nói “đây là câu chuyê n” 32 năm ng i M và Tôi” tác gi Tr ng Ng c Báo Xuân, bài v t th ng gi i chung k t đ u tiên c a VB. đã đ c h c n th n l y ra, không cho in.... đ u th c m t này 16 xin dành quy n cho quý b n đ c nh n xét.

*****

Hàng ngàn ng i. Có th c ch c ngàn, trăm ngàn, r i c tri u không ch ng. Nh ng ng i Việt tan tác kh p n i, ch a g p, ch a quen... L thay, khi không b ng th y nhau thân thi t. Thân t i m c mang c chuy n nhà c a mình ra k cho nhau nghe. Toàn nh ng chuy n kh đau, oan c, tang th ng đã bao năm nu t xu ng. Gi i Thơ ng Việt Báo Việt V N c M hàng ngày cho tôi c m giác y. Khi v t, khi đ c, th y th ng ng i, th ng mình. Thơ ng t i mu n khóc.

Và bây gi, b n thân m n,

Đ n phiên tôi k chuy n nhà cho b n nghe.

Việt v n c M, đ c r i, đang s ng M mà. Việt v ng i M, tìm đâu cho xa. Tôi mu n nói

Tháng Ng Ng i - Tháng Minh.

Tác Giả: Báo Xuân Abbott / Việt Báo
Thứ Tư: 09 Tháng 3 Năm 2011 10:11

---

vợ ng i đi bên c nh tôi 32 năm qua: David, ch ng tôi.

Cu c đ i gi ng nh cu n sách dán hình k ni m. M y ch c năm gom vô vài trang gi y. Ng c giòng th i gian. Gi i i t ng trang...

T t 1968, hình gia đình cu i cùng, tháng Năm năm này Ba m t

*1968, Năm M u Thân

Ngày 28 tháng 5, c xá C nh Sát Phú Lâm A đ ng L c T nh qu n 6 Ch L n.

C ng s n t n công Sài Gòn i n th hai, đ t b t i nh t i khu c xá Phú Lâm A. Gia đình tôi c trú t i đây. Ba tôi là C nh sát, tủng s t i phòng Gi o Nghi m, T ng nha C nh Sát Qu c Gia đ ng V Tánh, Sài Gòn.

Ba tôi b c ng quân ch n b t, b n ch t t i ch . M t viên đ t y t h u, m t viên xuyên bao t . Hai ch em tôi ch ng ki n c nh Ba b b n ch t. Tôi nâng đ u, máu nóng v t ra. Ng c Anh đ chân, máu nh u dài xu ng đ t. Hai ch em l t b t, khiêng, r t... khiêng, r t... v a khóc v a khiêng thây Ba tôi v nhà. Em tôi m i 15 tu i, m t đ y n c m t, hai bím tóc, b đ tr ng loang máu. Kho ng đ ng g n 100 th c đó dài, n ng, đau đ n, u t c, h n thù, kh c sâu vô tim, vô óc, vô su t cu c đ i chúng tôi.

1969, Giã T Các B n

Thơ ng Ng i - Thơ ng Minh.

Tác Giả: Báo Xuân Abbott / Việt Báo

Thứ Tư: 09 Tháng 3 Năm 2011 10:11

Một ngày tháng giêng anh r tôi đem về gi i thi u ng i b n v a ra lính H i quân, David. M i 20 tu i, m t sáng, tóc đen xanh, m g n, nhanh nh n, r t l ch s , đàng hoàng. Tôi th y c m tình.

Nh ng ng i b n h c đã vô lính. M y đ a b n gái v a có ch ng, ch ng ch t r n, tay b ng con th ; tôi làm vi c l ng tháng ngàn m y không đ may áo dài b n đi làm, l y đâu giúp m nuôi đám em?

Khi Ba ch t, đám em tu i t 15,13,10,7,5 và đ a em út (Thúy Ph ng) ch a đ y 3 tu i. Má tôi v công ch c ch bi t n i tr . Ng i ch ng t t, ng i cha hi n đã b b n ch t. Con không cha nh nhà không nóc. Là ch l n c a lữ em, thân con gái, bi t làm sao đây?

Tôi đã nguy n v i lòng s tìm đ cách đ đi kh i n c Việt Nam , kh i n i đ y thù h n, đ y b t công, đ y t i nh c. Và đó, David t i đúng lúc. Chính y s đem tôi ra kh i vùng u t i và nh đó tôi s tìm cách đem gia đình đi luôn. Thôi, giã t các b n, tôi r qua ng khác t đây. Tôi nh n l i làm đám c i v i y.

Đang đ tang ba. Đám tang v i đám c i, g n quá. Tôi ch n đúng ngày Ba b b n làm ngày c i. 28 tháng 5. Cho tr n l n vô nhau, trong tim, trong óc.

Đâu ph i lúc t i c từng. T t c t i nhà, gi n d tr c bàn th t tiên. Không h t xoàn, không vàng b c, ch có l i vái h ng h n Ba. Xin Ba phù h cho c nguy n c a con: đem đ c Má và m y đ a em ra kh i đ a ng c n y. Tôi t h a s là ng i v t t su t đ i.

Chúng tôi ch chung v i gia đình, trên căn gác nh . David làm vi c cho m t ông b u chuyên đem nh ng dàn nh c hát cho lính M nghe.

* 1970, L n Đ u T i M

Tháng 3, tôi sanh đ a con trai đ u lòng, tu i Tu t , tên Lawrence Long .

Thị Ngọc Ngõ i - Thị Ngọc Minh.

Tác Giả: Báo Xuân Abbott / Việt Báo

Thứ Tư: 09 Tháng 3 Năm 2011 10:11

Tôi nghi ngờ đứa con số 7 tháng đã ra đời. Cân nặng có 1 kí 700 gram, nhà thơ Ngọc Địch Chính (đồng nghiệp Cao Thặng) giữ trong lồng kính 24 giờ. Giao lại tôi, cô y tá cho hay “bé không biết bú”. Trẻ đời thế này, tôi biết làm sao?

Má tôi dõng “con nín sữa ra, lấy cái ống nhỏ thuốc, hút sữa lên rồi nhét ống giữ vô miệng nó. Thấy hông, cái miệng nó nhỏ hơn đũa vú, làm sao mà bú bình thế này được.”

Nhà kinh nghiệm và sáng kiến của Má, con tôi qua khỏi mấy tháng đều hung hiểm.

Lúc đó David làm đồng nghiệp tháng khoảng 3, 4 trăm đô. Một hôm đi làm về, say rượu, vú sữa khóc vú sữa k:

**Hội trẻ ngọc mốt về đánh bom của quân du kích
Mốt trẻ Dân tộc Giải phóng miền Nam Việt Nam
giữa phố Sài Gòn năm 1965**

- Bên tôi mấy bạn quân kháng chiến lính lưu đồn, chết rồi. Sống ở đây lúc này nguy hiểm quá. Tháng 11 vú sữa hết giao kèo y đòi trẻ về M.

Chúng tôi đi lo thuốc đem đứa em trai duy nhất của tôi theo mà không được. Bởi tôi còn ngây thơ, không biết là dứt tiền thì tôi đâu cũng đi. Đành cứ ngỡ, giữ tiền về, ôm con theo chợ. Tôi hơn ngày trẻ về vì bạn phần đời với gia đình chưa tròn. Tôi phải tin bên kia đám mây đen vẫn là ánh mặt trời.

Tôi thì M về ngày 22 tháng 11 năm 1970, bụng mang thai 5 tháng

M chữa, chữa chữa tên Elaine ra tiền phi trẻ ngọc Portland thuốc tiểu bang Oregon đón. Bởi chữa xuồng phi trẻ ngọc, đèn sáng trẻ ngọc, rực rỡ. Không khí trẻ ngọc bụng nhún nhún, tôi như con ngáo, thấy mình càng như bé. Rồi, phải lớn, nhà to, cây đầy trái, rừng đầy sâu. Ngủ trong xe hơi rừng

Thầy Ngồi - Thầy Minh.

Tác Giả: Báo Xuân Abbott / Việt Báo
Thứ Tư: 09 Tháng 3 Năm 2011 10:11

---

rồi tôi c̄ l̄ y m̄ t mà ngó, mà c̄ c̄ th̄ m, “ph̄ i chi Má v̄ i m̄ y đ̄ a nh̄ qua đ̄ c!”

Con nḡ i ta ch̄ m̄ t l̄ n s̄ ng, t̄ i sao dân M̄ quá sung s̄ ng, dân mình thì nghèo kh̄ chī n tranh?

C̄ m ch̄m nho lên ăn, nh̄ t̄ i m̄ y đ̄ a em mà a n̄ c m̄ t !

Cô ch̄ ng đ̄i b̄ a ăn l̄ T̄ n l̄ n đ̄ u tiên. Th̄ t gà l̄i sao mà ngon, nḡ t.

Bên ch̄ ng thay phiên m̄ Lawrence . Sū t ngày tôi m̄ ngoài sân sau, hái quít hái bom, v̄ a hái v̄ a t̄ c h̄i h̄ i m̄ y trái r̄ ng đ̄ y đ̄ i đ̄ t.

Nhà ch̄ ng th̄ y tôi nh̄ x̄ iu, ai cũng th̄ ng.

Qua l̄ , lái xe xū ng th̄ tr̄ n Coquille thăm nḡ i cô th̄ nh̄i. (David có 5 nḡ i cô, 5 nḡ i ch̄ và hai nḡ i chú). Trên đ̄ ng đ̄i, David nḡ ng l̄ i thăm m̄ c̄ a cha; k̄ bên là mī ng đ̄ t má ch̄ ng đã mua s̄ n, dành cho bà.

Ông bà đi đ̄ ng ch̄ ng cho m̄ t̄ m trong cái nhà xe m̄ t phòng khō ng hai tū n. M̄ i đêm, leo lên cái gī ng r̄ ng, không có mùng, tr̄ ng l̄ c, tr̄m lī n cái m̄ n đ̄i n. Cái m̄ n nhân t̄ o không đ̄ s̄ c ngăn cái l̄ nh c̄ t da, c̄ t th̄ t.

N̄ a đêm nh̄ nhà quá, tôi khóc. David nḡ i đ̄ y, ḡ i con cho bà n̄ i, ch̄ tôi ra b̄ bī n. Bī n n̄ y là bī n gì tôi cũng không bī t, nh̄ nhà quá đ̄m ra ngu nḡ . V̄ y mà y kiên nh̄ n, không nói gì, ch̄ đem tôi ra bī n. Có l̄ y mū n tôi nhìn v̄ h̄ ng Đông?

M̄ t hôm m̄ ác trên đ̄ u con tôi t̄ đ̄ ng n̄ i ph̄ ng lên. Đem vô nhà th̄ ng, khi bác sĩ v̄ a cho bī t ph̄ i th̄ n̄ c trong t̄ y x̄ ng s̄ ng c̄ a nó đ̄ đ̄ nh b̄ nh, tôi nḡ cái đ̄ng b̄ t t̄ nh. R̄ t

cu c cũng không biết b nh gì. Có th nó ch u l nh không quen, c th ph n ng t nhiên, x ng s ph ng lên đ b o v b óc bên trong?. Báo h i mang cái n g n trăm b c.

Ng i anh ch ng kêu qua Tucson , ti u bang Arizona , h a s giúp cho vi c làm.

Nghe nói đó là x nóng, t i tôi đi li n.

Gom va ly qu n áo, thùng sách ti ng Việt, hình nh, m y cái nón lá... g n gàng trong chi c xe Uhaul lo i nh nh t, còn r ng rinh. Mùa đông tr i l nh th u x ng, qu n áo không đ m, ng y ng t vì ph i v n máy s i su t đo n đ ng dài.

B ng n ng n , ng i tri n miên, ph i đ Lawrence n m d i sà xe. T i nghi p con tôi, t i n i mình m y nó n i đ y phong đ .

* 1971, Sanh Con T i M

t m nhà cháu Rea, David ph i đi làm ngh đ xăng, lau ki ng xe h t hai tu n r i m i đ c vô làm trong h m m l thiên đào ch t đ ng đ , tên Anaconda Copper Mine.

M i sáng đi làm, y v a tra chìa khóa m máy xe v a kh n th m “Nó máy. Nó máy. Nó máy!” Tr i còn t i mò, y m c b đ đ ng ph c màu xám đen, đ u đ i nón s t, tay xách h p đ ăn tr a, m t mỳ còn sáng s a. Bu i chi u v , sau m t ngày tr n l n v i b i đ t cùng m hôi, ch ng tôi da tr ng tr thành da đen!

Vi c làm n y c m i tu n là đ i ca sáng t i. Nhi u đêm y ph i b n b đ lót gi nh t (thermal underwear) v y mà v n còn l nh run. Y lái xe đào và đ đ t, th xe có c ch c cái c n sang s , y gi i thích, nh ng, ngôn ng b t đ ng tôi cũng không hi u gì m y.

L ng m t tu n 93 đô, m n cái nhà h t 90 m t tháng. Đây là nghe l i bà má ch ng, ti n m n nhà ch nên b ng m t ph n t ti n l ng tháng thì m i đ s ng.

Thị Ngọc Ngõ - Thị Ngọc Minh.

Tác Giả: Báo Xuân Abbott / Việt Báo

Thứ Tư: 09 Tháng 3 Năm 2011 10:11

Tôi đang mang thai, thèm cá kho tiêu, mất chai nước mắm kiêng không ra, có khi chửi nước mắm

Chị chị tên Pat đưa tôi đi thăm thai. Chị phở m thng l n ngi đ i ngoài, mất mình tôi vô vỉ cô y tá. Cô ta chị qua phòng restroom, nói mất h i mất tràng. Tôi đoán mò, nghĩ là c h i mình có m c đi ti u hông, tôi li n l c đ u. Cô ta không chị u, c v a chị v a nói, càng nói tôi càng không hi u. Kh p quá, ti ng M vãng đâu mất h t tr n. Sau cùng, cô ta chị u thua. Chị ng v nhà, bà chị chị ng v a c i ng t v a k , David “d ch” l i, tôi m i hi u ra. Thì ra cô y tá kêu tôi vô ti u trong cái ly đ s n, dán giấy lên r i đ tên mình, đ a cho c đ ng c th . Quê mất c c! Thôi, l n sau.

Thy tôi g n ngày sanh, chị đ n David sáng tr c khi đi làm, đem m con tôi qua nhà, con gái chị, Linda s n u cho t i tôi ăn luôn, v a canh chị ng, s i tôi chuy n b ng b t t .

Tháng 3 sanh đ a con trai th nhì, tu i H i, đ t tên Tommy Ph ng .

Chị sanh thi u mất tháng mà nhà th ng gi nó l i h n 30 ngày. Nuôi t 5 pound 3 ounce cho t i đúng 6 pound m i cho v . Thi t là khác bi t quá đáng gi a n c nghèo vỉ n c giàu. Saigòn m n m 1 tu n, tr ti n phòng, v là xong. M , 2 ngày m b đ u i v , con gi l i. Sanh xong m c cái n h n 4000 ngàn đô, tr góp g n 6 năm m i h t.

Đ c mất chuy n hi h u là hai anh em nó sanh cùng ngày cùng tháng, đ a l n 11 gi r i sáng, đ a nh 9 gi 45 sáng, cách nhau 1 năm. Sau n y, năm nào làm sinh nh t hai anh em chị t n mất cái bánh, đ a phân n a .

Không bi t có ph i lúc mang b u tôi quá bu n phi n, thèm ăn thèm u ng, nh h ng t i bào thai hay không mà Tommy b ng đ r t y u. C bú vô là c ra.

Má chị ng tôi t ti u bang Nevada t i nuôi cho hai tu n. David làm l ng ít, chị đ s c mua lo i tã b ng vỉ, xài xong bà má chị ng ti p gi t giữ. Bà cũng chị tôi mua lo i s a b t t pha r h n.

Nhờ bà mà tôi học được cách làm bánh mì, mứt dâu mứt cam. Bà là người rất khéo nấu ăn.. Khi chúng tôi (lúc David mới có 9 tuổi) bà mời mình mứt quán ăn như đồ sinh sống. Bà dạy:

- Con cần nên học mứt nghè, nghè gì cũng được. Nếu chúng tôi có chút bột thì mình còn có thể đi làm nuôi thân và nuôi con. Đừng như má đây, chỉ biết nấu ăn cho nên phải làm nghề dạy dỗ người nấu búp, cốm làm.

Tôi thấy mẹ bà rất đúng vì phải khò nóng cái lò nướng mà lò nướng bà còn hơn đi.

* Đầu nhà

Khi Tommy được 4 tháng tuổi, thấy chúng tôi quá khổ quá nghèo, tôi bàn nên dọn qua thành phố Reno , tiểu bang Nevada . Thành phố có biển, việc làm có đủ để sống được đây; vui vẻ, có mẹ có dì đâu sao cũng không được đi.

Trên đường đi, đồi non, đồi già, núi đồi đầy sỏi đá mà vó ngựa lên hàng hà sa số, ngàn trùng ruộng ngô xanh rờn. Bông đỏ màu trời toát, đỏ tươi, vàng chói, tím ngắt, đẹp quá trời là đẹp. Tôi lính quính kều:

- Ngủ ng ngủ ng ngủ ng Ngủ ng cho tôi xuống đào mứt bí đem theo.

- Cây chuối tiểu bang. Đào mứt cây là bột 500 đô !

- Trời ơi, cây chuối thôi mà hàng cho đào mứt cây. Việc ngủ ng cho tôi hái mứt cái bông.

David cười nhé .

- Bông cũng không được hái.

- Đây gì a sa m c ai mà bi t.

- Tôi bi t, mình bi t. Nhi u ng i c t ng nhân viên ki m lâm không th y, ch ng b ph t r i m i nói sao xui quá.

Anh ch ng M bi t tánh cô v Vi t. Y đánh đòn tâm lý là tôi thua li n. Nghe giá 500 đô là tôi làm toán. (500 mua đ c nhi u th . Mua đ cũ đ y đ : t +gi ng, + chén bát, ...t i gì vì cái bông đ b chính ph ăn.) V y là tôi im.

Thi t x s gì mà lu t l quá g t gao. Nh ng, ph i đ ng vô túi ti n thì thiên h m i s . V i i, n u ai cũng nh tôi, th y bông thì hái, th y cây thì đào, r ng nào ch u th u, l y đầu đ l i h u th chiêm ng ng?

T i n i, chúng tôi ph i t m dinh th c a nhà tri u phú, Mr. Hardy, n i má ch ng tôi đang làm qu n gia cho ông. Ông là ng i h t s c t . Ngày x a ông là k s ngành h a xa. Trong phòng khách còn treo m t chùm đèn b ng pha lê hình d ng gi ng nh chùm đèn Tòa B ch c nh ng kích th c nh h n, đã đ c ông c u T ng T ng Roosevelt trao t ng.

Đi xin vi c làm, ngày nào v David cũng v a lo l ng, v a bu n v a t c t i. Thi bu i đó, dân M đang c n sôi đ ng, ch ng chi n tranh, đòi ch ng đòi con . H nhìn chúng tôi, m t c u quân nhân v t Vi t Nam và ng i đàn bà Vi t đã chi m ch m t công dân c a h b ng nh ng con m t lãnh đ m. S thù h n, ghét b đó là chuy n th ng tình c a th gian. Tôi th ng khuyên ch ng:

- Tôi hi u ng i M l m. H m t ch ng, m t cha, m t con, m t ng i yêu, s đau kh i n c nào cũng ngang nhau. Đ ng nên đ tâm. C kiên nh n đi xin, th nào cũng có vi c làm.

Đúng nh v y, David đ c nh n làm ng i gi an ninh cho casino tên Nevada Club .

Vài tháng sau tôi ki m ng i gi con, cũng đi làm trong casino The Nugget, nhi m v đ i ti n

Thầy Nguyễn Ngọc Minh.

Tác Giả: Báo Xuân Abbott / Việt Báo
Thứ Tư: 09 Tháng 3 Năm 2011 10:11

---

cho khách. Nếu có sự hiểu biết như bây giờ, tôi đã không bỏ con đi làm như vậy. Tôi nghĩ ra có gì để cứu. Tôi gian qua rồi là không trở lại. Các con lên mình không gì gửi nữa, tiếc thay!

Tuy cả hai cùng có công ăn việc làm, chúng tôi sống như chân không chạm đất. David thường hay uống rượu say sưa, tôi vô cùng buồn bã. Lúc đó, David coi tôi như... không khí, hàng xóm gì cũng chẳng màng đi đâu. Trong vòng mười mấy tháng, dọn nhà mấy lần. Và cũng mấy lần, tôi muốn bỏ con đi. Rồi tôi như là người nếm cả tôi trước bàn thờ ngày cưới. Rồi tôi như là Mẹ tôi hay nói:

- Ba năm là tình, ba chục năm là nghĩa.

- Đàng về đàng chăng, chuyện gì cũng xong.

Rồi tôi như là Ba tôi khi còn sống:

- Muốn đi con ơi (Thôi đừng, muốn mua chút cho con có cha có mẹ)

Rồi tôi như là thầy tôi (sởn gợn Lê Hoài Nam, thầy trưởng Quốc Gia Âm Nhạc và Kỹ thuật Nhạc, thầy Nguyễn Du, Sài Gòn). Thầy đã dạy:

Chẳng gì thì vẫn làm lành

Mình cứ đi tìm tìm.....rằng anh gì thì ?...

Chẳng bỏ đi, vẫn bỏ đi,

Bỏ đi rồi tìm, ôm xuôi cả nhà.

Tôi nghĩ: “Không có thầy dạy làm cha, làm mẹ, làm cha, làm mẹ. Ai cũng phải tự học cho nên mình thì gian khổ...lâu”.

* 1973, Thầy Ngọc Minh Việt Nam

Tháng 2 năm đó, mình bắt đầu đi làm mẹ, David học hỏi:

- Mẹ mẹ Việt nam không?

- Mẹ mẹ, mà sao học mẹ?

- Học mẹ Paris. Việt Nam hóa chỉ tranh. Không coi tin mẹ à?

- Tôi coi chương trình Seeseam Street. Đang học tiếng mẹ mà. Tin mẹ nào?

- Mẹ đây. Mình sẽ mua mẹ Việt Nam.

Mình mua má mẹ mua ba vé máy bay mẹ (phải đi trước khi Tommy hai tuổi vì trên hai tuổi phải mua nguyên vé).

Vì mẹ Việt Nam, mẹ báo, tôi biết đây là thầy gian nhà báo văn nghệ sĩ “xuống mẹ”. Tôi không hiểu rõ nghĩa “xuống mẹ” là gì. Đây cũng là lúc tôi đọc mẹ sách “Giới thiệu sơ cho Huân” của nhà văn Nhã Ca và cuốn “Mùa Hè Đà Lạt” của Phan Nhật Nam.

Theo mẹ con em Nguyễn Anh, đang là thầy gian thi hành học mẹ bên: mẹ mẹ, Nam Việt Nam, Mẹ Việt, Mẹ Trần Giới Phóng. Mẹ đang mẹ mẹ mẹ mẹ, rút mẹ mẹ, rút quân mẹ, thu mẹ mẹ mẹ.

Thị trấn Ngõ i - Thị trấn Minh.

Tác Giả: Báo Xuân Abbott / Việt Báo
Thứ Tư: 09 Tháng 3 Năm 2011 10:11

Vì thị trấn quá, chúng tôi không cần biết gì về tin tức chiến tranh. Sống gần gia đình ngày nào hay ngày đó.

David được nhận làm công nhân cho binh chủng Hải quân, ngành truyền tin, với tính cách công tra dân sự, đóng ở vùng Cam Ranh. Tôi gọi hai đứa anh cho mẹ y em, theo chủng kỹ thuật nhà . Đi mà tôi đã quên mất đi: gia đình tôi, chỉ là thị trấn ngõ i xa lạ đi với hai đứa anh. Tommy vì nhớ cha mẹ, nó buồn nhè nhè, nhè nhè thôi thóp, thị trấn ngõ đầu tiêu rồi. Lúc đó má tôi theo mẹ y đi buồn bán quần áo con nít ở chợ Cầu Ông Lãnh. Buổi chiều về, má buồn nó đi bác sĩ líu, nó mẹ còn tôi ngày nay. Thị trấn tình, tôi làm mẹ quá đi.

Mẹ đi, ở sau nhà đi úy Đàng (chợ cây xăng gần cây số 9 ngoài chợ căn Cam Ranh)
Vài tháng sau đến vô khu Đài Thu (Receiver Site) sát bãi biển, và cùng Trung tâm Hải quân (Main Naval Base, Market Time).

Đây là thị trấn gian vui nhất của đi gia đình. Má với mẹ y đứa em thay phiên nhau lên chợ. Bãi biển Cam Ranh đẹp vô cùng. Có Đò Bình Ba có chợ Đá Bạc. Nhớ ở đây tôi mẹ biết và thị trấn nhè nhè con rùa biển lớn bán cái bàn (đàn đàn phở ngõ kêu là con Vích). Cam Ranh cũng là mẹ t trong ba chợ trên trái đất gần rùa này lên đi chợ. Có mẹ t đêm theo mẹ y ngõ i lính rình coi. Nó đào, rên mẹ t hời cở trăm cái chợ, móp móp, t t t, rên dùng hai cái chân lẹp đi, đi u xong, bò chợ xuợng biển. Mẹ y ngõ i lính đào lên đem về. Đôi khi, hời biết luôn con rùa.

David hay nói :

- Sao ngõ i ta không chợ a vài cái chợ. Ăn hết nhè về y làm mẹ t gần rùa !

Ngoài con rùa biển lớn còn có con kờ nhông màu đỏ. Sau này về Mẹ tôi mẹ biết ngõ i Mẹ khám phá ra lo i này dùng để chợ a bnh. (bnh gì quên rồi)

Đám em tôi theo mẹ y ngõ i lính, nói thớt rùa để t t t ăn nhè thớt bò, kờ nhông cũng ăn thớt, khen, nhè thớt gà!

Thiệt, mẹ y đứa em tôi ăn uống “dã man”. Tôi sợ, không dám ăn. Ở đây, nghe nói cũng là xở nhieu chợ. Chợ Khánh Hòa, mà Bình Thuận mà. Trong khu căn cứ còn có mẹ t cái hồ chợ thị trấn ngõ xuợng ngõ c. Mẹ đi tên là Tiger Lake .

Thị ng Ngòi - Thị ng Minh.

Tác Giả: Báo Xuân Abbott / Việt Báo
Thứ Tư: 09 Tháng 3 Năm 2011 10:11

Ngày 9 tháng 8 Thị ng Thị ng Nixon tở chở c.

Chúng tôi ngày nào cũng vùng vẫy dỏi bi n. Ăn món gì cũng ngon. Lúc đó David làm lỏ ng tháng chở trên 400 đô. Đâu có sao. Cha mỏ vui thì con cái cũng vui.

* 1974, Rút Hỏ t Vỏ Mỏ

Cuỏ i năm, tháng 12, mỏ t ngày sỏ ng sỏ t. David vỏ, hỏ i hỏ :
- Sỏ a soỏ n vỏ Mỏ .

- Cái gì ? Sao vỏ y?

- Mỏ phỏ i rút hỏ t. Mình có nghe đài Hoa Kỏ không? Nó đỏ m bỏ n nhỏ c White Christmas suỏ t ngày là hiỏ u báo Mỏ dân sỏ phỏ i rút hỏ t.

- Trỏ i đỏ tỏ i, đi liỏ n sao?

- Đi liỏ n. Vỏ Sài gòn làm thông hành cho con.

Thỏ thỏ i vỏ n lỏ n thỏ nhỏ, tôi ra Bỏ Nỏ i Vỏ hỏ i cách thỏ c đỏ m thỏ ng em trai duy nhỏ t theo. Hỏ cho biỏ t đỏ m em không đỏ c, nhỏ t là con trai, nhỏ ng, con riêng thì đỏ c.
Vỏ y là, tỏ nhiên tôi có hai đỏ a con gái riêng (xin chính phỏ Mỏ tha thỏ cho tôi).

Tin chiỏ n sỏ cho hay quân Trung Cỏ ng dùng đỏ u đỏ n hỏ a tiỏ n (Guided Missile) bỏ n chìm mỏ t chiỏ n hỏ m Mỏ viỏ n trỏ cho Việt Nam (chiỏ c Destroyer Escort), chỏ sỏ ng sỏ t mỏ t quân nhân. Trung Cỏ ngỏ mỏ nhỏ i pỏ yỏ u chiỏ m đỏ t đỏ o Hoàng Sa, mỏ t cái mỏ t!

Ngày 24 tháng 12 năm 1974 chúng tôi trở về Mỹ, tôi ở Louisiana ở tạm nhà bà chủ.

* Thị trấn thoát cảnh nghèo đói

David xin được việc làm, tài xế lái xe đào đất cho hãng thầu xây cất nhà cửa, lo chi phí nhà 25.000 đô mỗi căn. Nhờ công việc của công ty yên, nào ngày, nên móng xây xong, David bị layoff.

Tôi nhớ ngày đó, sự thất vọng và tức tối hiện rõ trên mặt, nên công việc buồn trào ra cửa sổ. Anh rời còn trong Hội quân, chúng tôi theo công việc. Chúng tôi trở lại.

“Giới pháp Reno ” là có nhu cầu hy vọng. Tôi kêu gọi tôi mà công việc gọi xu hướng 500 đô.

Bạn hãy công việc hai người lớn, bạn đưa nhau cùng quần áo để để chen nhau trong chiếc xe nhồi xít, trong tay có khoảng 675 đô, vượt hơn 1,500 miles. Nhà công việc bạn ấy nhíp công việc số, tiêu hơn trăm rưỡi. Để công việc cho đưa ra bãi xe hàng , nghề để 1, 2 tiếng. Ăn uống luôn trong xe, David lái một mình 72 tiếng để hàng , xuyên qua mấy tiểu bang, giới thiệu bạn o tuy!

Tôi Reno 1 giờ trở lại.

Đưa xe bên tôi để công việc David đi bắt tôi Casino để tìm việc. Ngày lâu nóng ruột hơn hai đứa em coi công việc cháu , tôi cũng xu hướng xe đi lòng vòng coi có việc gì làm để hay không. May mắn tôi được công việc nên liên hệ bạn phòng ở nhà tên Caravan.

Khi trở lại xe đã quá 3 giờ. David đi tôi đi lui, tức tối:

- Đi đâu vậy? Tôi có việc làm, phải bắt đưa lúc 2 giờ , bây giờ trở lại, ai mà cho vô nhà.

- Không sao, tôi có việc, ngày mai bắt đưa.

Thầy ng Ngồi - Thầy ng Minh.

Tác Giả: Báo Xuân Abbott / Việt Báo

Thứ Tư:, 09 Tháng 3 Năm 2011 10:11

Tìm kiếm . Motel Atlas, motel phòng ngủ, có bếp nhỏ, tủ lạnh

Chiều hôm sau tôi đi làm về, David motel máy motel đng:

- Hôm nay tôi đi nộp đln lãnh ti n th t nghi p. Nó làm nh mình đi xin về y. Tôi không tr l i đó n a đâu.

- Thì cũng phải ráng ch sao. Lãnh ti n đó trong khi ch ki m vi c. Ch ng l đ m y đ a nh đối?

Chúng tôi s ng ch t v t nh v y h t m t lúc.

B n i, đây là th i gian kh ng ho ng, xu ng tinh

th n nh t. L ng tôi m t tu n 63 đ, tr ti n phòng h t 60, còn l i bao nhiêu? M i ngày đ n phòng, khách đ l i cho m y ch c cents, m t đô là m ng l m.

Tôi bán đ u tiên cái ki ng tr n h n m t l ng vàng 24 kara ch a t ng đeo, r i c p nh n vàng Má tôi cho tr c khi đi v i l i đ n “đ dành ch ng nào con đối bán l y ti n cho con ăn”, r i c p nh n xoàn má ch ng cho.

M i tu n mua hai h p cereal hi u Captain Crunch lo i h t tròn tròn có đ u ph ng (th ng con l n t i bây gi v n còn nh mùi v đó) 1 đ 10 p bánh mì, lo i bánh mì g n ngày h t h n , nh ng vì ăn tr c m cho nên mau h t, không s h ! hai h p m t, hai keo đ u ph ng nát, hai h p cacao pha s a, m t b ch g o hai cân (ch n u cháo) nhi u b p c i, có khi 1, 2 con gà là món ăn c a 6 ng i. Cũng may, hai đ a em đi h c , đ c ăn u ng đ y đ , m i ngày đ dành đ em v cho hai đ a cháu m y trái cam trái bom, vài cái bánh !

Còn nh m t ngày bà dì ch ng m i ăn b a t i. Thi t là m t b a ăn nh đ i, đang đói mà!

Thơ ng Ng i - Thơ ng Minh.

Tác Giả: Báo Xuân Abbott / Việt Báo
Thứ Tư: 09 Tháng 3 Năm 2011 10:11

Chợ ng tôi, ng i M, sợ ng trên đ t M mà cũng tr i qua th i gian đối kh, cũng nh quý v sau tháng 4 năm 1975.

Tôi i m c thêm m t i th n a. Tôi th s không đ con tôi đối kh ...

T đây, tôi t p nhìn đ i bợ ng con m t khôi hài, chuy n gì cũng th y nh b t đi. Và r i cái đối kh không kéo dài lâu.

Tôi xin đ c vi c làm trong m t hãng may màn, t m tr i gi ng, áo g i, đ làm b p...

Có bi t may vá gì đâu. Có i h nh n vì cái m t Á Đông c a tôi. Ngày đ u t p s tôi h i vi c cho chợ ng, g p ông giám đ c t t, y đ n đo m t h i r i nói:

- Thông thợ ng chúng tôi không nh n v chợ ng làm vi c chung, nhợ ng i n n y tôi phá i. Vi c gì cũng đợ ng i r i n u chợ ng you mu n thì vô làm vi c s p đ t máy may, đ n đ p hãng.

- Thi t là.... Đ i n ông.

M i ngày tôi ng i v t i n v i cái máy. Máy gì ch y i quá tr i ! V a đ t miợ ng v i vô nó làm m t cái r t n iu không k p.

M i ngày nhìn anh chợ ng M c m cây ch i quét hăng mà a n c m t.

Sau m t tháng đi làm khi tr i còn t i, v nhà thì tr i đã t i r i!, h t vi c đ n hăng.

David h i ông giám đ c :

- Trong hãng vi c nào làm iợ ng cao nh t ?

- Trách nhiệm quản lý, chứ còn việc làm sự a máy may là công cao.

David nói:

- Tôi có kinh nghiệm sự a máy kéo tiền trong Casino. Ông cho tôi thử nghề sự a máy may trong hai tháng, nếu làm không xong tôi sẽ thôi xin thôi.

Thầy nghề sự a máy, David được lên chức phó tá quản lý.

Ông Harvey, người ân nhân đã mất năm 1977. Chúng tôi không bao giờ quên ông. Ông biết nhìn người, ông đã khuyên đi, hướng dẫn nghề nghiệp, cho chúng tôi có cơ hội xin việc không, vượt qua cảnh nghèo.

* 1975, Thầy Ruột, Thầy Gan

Bất đầu tháng ba Ngồi Anh gọi tôi về tin tức chiến sự, càng ngày càng sôi động. Miền Nam thất sự trong cơn đau sôi lửa bỏng. Qua tháng tư, mỗi ngày coi tin tức, thấy buồn đến chết. Sầu màu đen nhuốm lên lên tôi ví dụ như 17 xuống miền Nam, ngày nào ba chúng em tôi cũng khóc. Sợ lo sợ, nóng ruột nóng gan không còn nghĩ gì nữa, màu đen xuống tôi Xuân Lạc, rồi Long Khánh, miền Nam lật vô tay chúng sự là cái chết.

Người may mà được mất tuôn ra, tôi nói cô bạn nhà người Hong Kong, tên Siu Woo, chúng không hiểu. Sự may sự về đi, nó may liên mất cái túi, đi vòng vòng hằng xin tiền để nghề nghiệp cho tôi. Thời có gặp cảnh khốn khổ mà thấy người có lòng, nhất là người nghèo. Nó xin được hơn trăm bạc. Rồi bà mẹ chúng và ông giám đốc tất bạn, cho chúng tôi mượn tiền gọi chúng tôi cùng chúng tôi về Việt Nam tìm cách rời gia đình. Nhưng, máy bay chúng họ cánh Thái Lan vì đã được lệnh không thể đáp xuống Việt Nam. Vậy là hết động !

Đài truyền hình loan báo chiến hình M đang neo ngoài khơi, ai ra tôi sự được về. Lộ trình đi tôi, người ta chết trên động, chết chết a ra khơi, chết trên không trung rồi xuống. Mất máy bay đi tôi trên một cô bạn Công quân bạn họ, mấy trăm trẻ chết hết???

Đau đớn biết bao cho những người lính Công hòa đã bị bị hại. Càng coi càng thấy ruột gan.

Thư ng Ng i - Thư ng Minh.

Tác Giả: B o Xuân Abbott / Vi t Báo
Thứ Tư,, 09 Tháng 3 Năm 2011 10:11

Cu i tháng T , trong tình tr ng vô cùng tuy t v ng, k nh s không còn nhìn th y m và m y đ a em n a. Thành lnh, đêm 29, khoảng 2, 3 gi sáng, má ch ng tôi kêu, nói, có ng i nào t phi tr ng Hawaii cho hay má và m y em đã r i Vi t Nam .

Th y quân L c Chi n M làm hàng rào nhân s , c u không v n gi chót đã b c gia đình tôi ra kh i đ a ng c. M ng quính, David liên l c đ c v i phi tr ng, nghe ti ng th ng em tôi:

- C nhà đi đ u c, ch a bi t ch c đi đâu, h nói Wake gì đó, em h ng hi u, s quá.

David nói :

- R i, nó đ a qua đ o Wake, căn c quân s .

M ng thôi là m ng. Sau c n m a, tr i sáng s a h n..

M y ngày sau, bi t ch c nh ng ng i trong chuy n bay đó đang ở tr i Pendleton , California . Chúng tôi đi r c v . Gia đình tôi ở tr i ch có vài ngày.

V Reno, đài truy n hình Eye Witness News và đài s 2 t i t n nhà ph ng v n.

Qua ngày sau, má và ba đ a em tôi vô hăng may làm, đài truy n hình i t i quay phim, báo chí đ ăng hình, vi t bài chúc m ng, gia đình t n n đ u tiên. Thi t đúng là báo có đ ăng đài có nói đ ằng hoàng.

David nói v i tôi:

- Tôi không tin tôn giáo nh ng đây là l n đ u tôi đã c u nguy n.

Thị ng Ngòi - Thị ng Minh.

Tác Giả: Báo Xuân Abbott / Việt Báo

Thứ Tư: 09 Tháng 3 Năm 2011 10:11

Lúc đó vì máng quá, đem gia đình ra khỏi trại sám quá, chúng tôi không hiểu gì về quyán lợi và sự giúp đỡ bệnh nhân mà chính phủ Mỹ dành cho dân trại. Chúng tôi chỉ biết có một điáu là qua đác rồi thì đi làm nuôi thân và trại. Tôi nghỉ p Ngác Anh, Kim Loan và Trần Long thì ng em trai mới có 17 tuổi là tuổi có thể trở về trại, phải đi làm. Chỉ có Kim Pháng, Hoàng Thọ và Thúy Pháng đác tiếp tục đi học.

Dân chúng Mỹ, chúng con về rồi, lòng nhân đạo họ cũng mở ra.

Thời gian này là lúc người Việt trại có đủ chuyên vui về việc tổ chức tiếng Mỹ. Hiểu sao để cháy, giận để giận giáng.

Đáa tay chỉ về, chàng gái thì u về người Mỹ :

- This is my house (đây là nhà tôi)

Ai làm gì sai, lúc đi u, xí xóa:

- No star where (không sao đâu)

- The wind hit him (nó bị trúng gió)

Bán còn nhớ hôn?

* 1976, Cái Nghèo Đeo Đái

Sanh đáa con gái út, tuổi Thìn, tên Elizabeth Xuân. Hôn hai tháng anh, con ráng này đá tháng đá ngày. Nó uán éo, nó vùng về y, nó nhào lán, nó cân nặng 6 pound 12 ounce, sanh 6 giờ sáng.

Đác chuyên này một chuyên kia. Số con đói khổ, số cái nghèo đeo đái, sanh mới hai tuổi tôi mán người giá con, đi làm lái.

Hai đáa rồi, thêm đáa thá ba, đáa con gái mà David trại lâu mong đái, tôi cũng đã bỏ bê nó cho người giá.

Có phải vì lý do đó mà sau này lên có chuyên gì buồn nó chỉ tâm sự về bị bỏ mà thôi. Bây

Thầy Nguyễn Ngọc Minh.

Tên: Giáo sư Xuân Abbott / Việt Báo
Số: 09 Tháng 3 Năm 2011 10:11

---

giống như tôi vô cùng hạnh phúc.

Sang năm 1977, di cư qua California . David làm Giám đốc hãng Barth&Dreyfus.

1978, Làn Sóng Thuyền Nhân

Sang năm 1978, Việt Mốc được thả qua lại.

Làn sóng thuyền nhân tràn ngập các đảo lân cận. Cuối năm, công di gia đình di cư xuống North Carolina mở thêm chi nhánh. Làm ra tiền mà chi quá bù.

Cuối năm, dì Năm cho hay chính quy định giao trả Phú Thọ Hòa, phố Lý Công Ba. Má tôi di cư đem đũa rơm gạo vô chùa. Dì Năm cho đứa con trai vượt biên, qua đảo Bulabidong an toàn.

*1979, Trận Cuồng Phong David

Năm nay, thây dì Năm cho hay cha con tôi sắp gặp nhau. Đó chính là cách nói bóng gió cho biết dì sắp mang theo tro cốt của ba tôi đi vượt biên. Chúng không nghe tin tức của dì mà chỉ nghe tin thây tôi vượt biển chúng tôi lo lắng vô cùng.

Trận cuồng phong (hurricane) trên thay lại có tên là David, khủng khiếp, tàn phá, giết hại 1,100 dân vùng duyên hải đảo Caribbean . Bão đổ sóng thành nhũn chìm biết bao thuyền nhân.

David liên lạc với hai hàng Thập Tự, hỏi cho biết tin tức : chiếc tàu Minh Hải khi rời Cà Mau đã không tới bến. Hơn 20 người bà con cùng dì Năm ôm bình tro cốt ba tôi, chìm sâu đáy biển. Ba tôi chết trên thuyền hai! Mất luôn vì chiến tranh. Mất luôn vượt biên.

Thị xã Ngã Ba - Thị xã Minh.

Tác Giả: Báo Xuân Abbott / Việt Báo
Thứ Tư: 09 Tháng 3 Năm 2011 10:11

Nghe tin, không biết phải làm gì. Thấy tôi ngồi chờ tống cổ bố tôi trong xó nhà, David ra xe lái đi. Y đi tìm chỗ làm thuê để sống tên bố tôi lãnh hai gia đình thuyến nhân Việt Nam .

Ở North Carolina , tôi đã gặp nhiều cựu quân nhân, thấy họ bình bình như trước và từ Việt Nam . Một người da trắng, mặt mày bị cháy bởi bom Napalm, không còn hình dáng mặt, mũi nữa... Một người da đen, tay chân người, ông nói:

- Tôi đi lấy mặt chân bên ngoài của cô.

Bạn nghe đau lòng không?

* 1984, đến nhận ở California

David nhận ý tưởng này qua hãng này , chờ vài tháng, không hài lòng với việc làm. Hùn hợp với một người ở Đồi Hàn mà hãng in với, làm việc, đóng cửa .

Thật nghiêm túc. Ý bố tôi nghĩ rõ ràng. Nhưng tôi không chịu xin tiền thật nghiêm túc. Năm này là năm thật thật chí của y. Người trẻ ở TiVi, không đi đài, học ở đâu một tiêu. Nhiêu đêm, ý người dầy, lâu lắm, không nói gì. (Sau này nghe người ta nói cựu quân nhân Mỹ từ Việt Nam thấy họ bị flashback, có nghĩa bị hình ảnh quá khứ ám ảnh, họ không biết để chửi tên Việt là gì.)

Tôi cũng không khá hơn. Ở nhà lãnh tiền thật nghiêm túc. Vợ may em tôi, Thúy Phương , đem cuốn sách dạy về ngành Thẩm Mỹ cho tôi để học thêm, kiếm thêm chút tiền!

* 1987, Mẹ Chàng Mẹ tôi

Việt kiều bắt đầu từ trước Việt Nam thăm nhà.

David làm cho hãng Design Collection (DC) chuyên mua bán, xuất nhập công hàng v i. Tôi đ u
b ng th m m , i i d y cho tr ng.

Gi a năm, má ch ng tôi m t. Tr c khi ch t bà d n không đ c m n p hòm. Bà mu n con
cháu nh lúc bà còn s ng ch không nh t i cái xác vô h n. Thôi r i!

Bà đi tr c khi đ c th y s nghi p thành công c a con trai. Cũng không k p cho tôi nói i cảm
n, th a v i bà là đ a con dâu Vi t Nam c a bà đã có ngh nghi p chuyên môn, kh i ph i lo
đ ng b p nh i bà t ng d n.

Còn đâu n a nh ng bu i ăn ngon lành thu n túy th c ăn M . Nh ng ngày i i n, n u t i tôi
không đi thăm đ c, bà luôn luôn g i thùng bánh trái t tay làm cho con cháu. Tôi nh nh ng
lúc túng qu n, bao gi t i tôi cũng kêu g i t i bà. Lòng m th ng con dân t c nào cũng nh
nhau.

T đây, bà đã n m k bên ngôi m ng i ch ng yêu d u.

* 1988 – 1990

David lao đ u vô vi c làm. M i tháng đi N u c ho c South Carolina m t tu n. Tôi cũng lo vi c
c a tôi.

Hai đ a con trai t i tu i v thành niên, tu i nguy hi m. B t đ u n m mùi lo bu n vì con cái. L i
chúng tôi ph n nào vì đã không bi t d y d t i nó đúng cách.

1990. Bà ch th t c a David m t vì b nh đ ng tim.

1991, David Bị Kích Tim

David bị heart attack (kích tim) vô nhà thống ngồi máy tu n. Hòu quố cồ a gồ n 30 năm hút thuốc. Hút càng ngày càng nhiều. Việc làm càng khó khăn, căng thẳng, y càng cồ gồ ng, càng cồ gồ ng thì hút thuốc càng nhiều.

Chồ a tồ ng biồ t gồ vồ computer nhồ ng vồ i kinh nghiệ m làm viồ c, y đã điồ u hành, kiồ m chồ ng cho chuyên viên lập ra mồ t chồ ng trình đồ xồ đồ ng trong hẫng. Tồ lúc hẫng mồ i mồ cồ a năm 1986, viồ c ít, ngồ i ít, mồ i sồ đồ u làm bồ ng tay. Cồ sồ phát triồ n lên hàng trăm nhân viên, phồ i điồ u hành bồ ng hồ thồ ng điồ n toán.

Vì trách nhiồ m, vì viồ c làm đòi hồ i sồ quan tâm thồ ng xuyên, y đã quên thân mình. Mồ t ngày hai bình cà phê, ba gói thuốc thì thân nào chồ u nồ i. Bác sĩ cho biồ t nồ u không tồ sẵn sóc lồ y mình thì y sồ không sồ ng tồ i ngày có cháu!

Sồ chồ t ,y bồ hút thuốc. Mồ t cái mồ t. (y nói nhồ không muồ n bồ tôi lồ i mồ t mình)

Tôi thi đồ u, làm giám khồ o ngành thồ m mồ .

Chiồ n tranh giồ a Kuwait và Iraq bùng nổ .

Hai đồ a con trai nói “khi quố c gia cồ n tồ i con sồ đi lính ” dù ba nó đã cho biồ t sồ sai lồ m cồ a chính bồ n thân. Tôi quá lo sồ , sồ cho tồ i ngày Tồ ng Thồ ng Bush rút quân vồ . Con gái tôi bồ t đồ u cãi cha ghét mồ . Khi buồ n nó chồ tâm sồ vồ i bồ n mà thôi. Lồ i tồ i tôi, ham làm viồ c, ít gồ n gồ i nó.

Đồ n con lai, gia đình HO bồ t đồ u qua Mồ .

* 1992 – 1993

Lawrence vừa đi học vừa đi làm. Đưa con trẻ đi học có tính tập thể nhá. Có em sếp, nó cũng sếp biệt nghiệp nhá, thống kê nghiệp chủ nhân mình.

Còn nhá Tommy, lúc mới mấy tháng biệt nghiệp nhìn ai là mẹ rùi, tui nào tôi cũng phải m nó từ 8 từ 9 giờ rùi bỏ vô nghiệp thì nó mới chịu ngủ.

Vậy mà vụ mất cái, năm 1993, tôi cưới dâu trẻ nghiệp, gốc Quảng Đông, tên Elaine.

* 1994 – 1996

Hãng DC chia ra chi nhánh lấy tên Division 92, David được cử mất phần trong bộ phận phân. Y vừa làm chủ hãng DIV 92, vừa làm phó giám đốc cho hãng chính DC. Cuối 1994, Tommy vô hãng làm việc cho cha.

Sang năm 1995, con dâu có bầu. Đưa đi u không gì được.

Tôi cứ suy nghĩ hoài. Có thế nào, vì Agent Orange (chất được cử da cam nghiệp rải quanh các căn cứ Miền Nam thời chiến) ảnh hưởng máu ông nời, qua tui đi cháu? Chẳng lẽ họ u quố cứ a chiến tranh đeo nghiệp theo phá hoại tui đi con cháu?

1996, Thêm Công Dân Hợp Chá nghiệp

Elaine có bầu lần nữa. Lần này thì mất tròn con vuông. Chúng tôi có cháu nời gái tên Emily.

Vợ y là, xõ sõ có tên Hợp Chõng Quõ c thêm mõt công dân hõp chõng. Emily có 3/4 máu Á Đông, máu Mõ còn có 1 phõn. Nõu theo cái ã ã y, vài thõ hõ tõi nõõ c Mõ sõ không còn da trõng, ãn, vàng, ã, nâu nõ a mà sõ có cùng chung mõt màu ... lõ lõ. Või cháu nõ i, tôi muõ n sõ a lõ i nhõng sai lõ m, thiõ u sót cõ a tôi khi nuõ con, tõt cõ thì giõ rõ nh tôi ãnh cho nó.

* 1997, xuõng tầu, “ra riõng”

Elizabeth vô hõng làm phõ tá cho David.

Tõi tôi ã nhà lõ i cho võ chõng Lawrence . Mua chiõ c tầu ãi 28 feet, “ra riõng”, sõng luôn trên tầu. Kõ nhõ chúng tôi ãn trái ão mình trõng, bõy giõ có ã chút ãnh tiõ n, y ã tôi mua chiõ c tầu ã thõ nh thoõng ãi ãu cá. Tôi chiõ theo ã không biõ t lõ i.

Ai mà ngõ ãng ký tên nhõ n tầu, cũng là ãng tõi tôi õ luôn trên con tầu neo giõ a Boat City tõi Marina del Rey.... Không khí mát mõ, tôi ã t chõng bõ nh ã õng mũi kinh niên. Tõ ãng õ trên tầu không còn phõ i xài thuõ c thông mũi nõ a.

Sang ãm 1998, con tim cõ a David có võ chõ u giõ biõ n, không thõ y lên cõ n bõt tõ nõ a. Công viõ c “xuõ chõo mát mái” y ãi ãi chiõ c tầu 38 feet. Tôi lõ i phõ i gõt.

Sõng trên mõt nõõ c là õõ c muõ n tõ lâu cõ a y. Có con tầu riõng ãng ý, David vui võ coi là “mõng ã ãnh.”

Nhìn y vui, tôi nhõ ã thõ. Chõng có giõ c mõng nõo tõ nhiên mà ãnh. May mõ n không ã. Núi cao có núi cao hõ n. Lúc nõo chúng tôi cũng tõ hõ i “Mình có làm ãy ã nhõ m võ chõ a” ã khõ i phõ công õ n cõ a nhõng ngõ õ i trên ãõng ãi ã mõt lõ n nõo ã, giõp mình.

* 1999, Vĩnh Biõ t Elaine

Trõõ c ãng lõ Tõ õ n, nhõ n tin chõ Elaine ãng hõp hõ i. Tõi nhà chõ, tõi tôi quõ n quanh trong 4 ãng. ãy là lõ n thõ hai tôi chõng kiõ n mõng ngõ õ i chõnh võnh giõ a sõ sõng và chõ t.

Khi Ba tôi bõ bõ n, cái chõ t thõ i chiõ n ãõ n thõnh lõnh, tõ c tõõ i, tẽ ãõ i. Chõ Elaine chõ t trong cõ nh an bình. ãõng lõng bõn giõõng chõ, tôi thõ y sõ hõp hõ i, lõ y hõ i lên, hõp tõng hõp không khí mà

Thị Ngọc Ngụ - Thị Ngọc Minh.

Tác Giả: Báo Xuân Abbott / Việt Báo
Thứ Tư, 09 Tháng 3 Năm 2011 10:11

---

không nghe hỏi thì ra, cho tôi hỏi không khí cuộc cùng. Thành linh, tìm ngọc ngọc đẹp.

Chị mất, tuổi tôi 53. Tro tàn chị để tôi đem rải trên ngọn núi Table Rock ở Medford, nơi chôn nhau cắt rốn. Mất cuộc đời, chị sống loanh quanh nơi thì trở nên nghèo nàn, buồn thiu. Sống giữa đời, chị cũng giữa đời.

Còn nhớ mãi ngày nào chị cùng má chị ra sân bay tiễn tôi, năm 1970. Tôi gặp chị vào 10 Tháng 10, nay chị xa tôi cũng vào dịp 10 này! Thoát cái. Ba mươi năm. Thôi rồi, xong mất đời ngọc. Vĩnh biệt Elaine.

7 chị em và đứa cháu trai, Th 1969, ở Thủ Đức gần (Đang ở Long An)

Ngày 17 tháng 5/1969

Bông biển Sài Gòn

Hành lễ chôn cất (đang ở nghĩa địa sau thì từ 17 trái) và các con cháu (tháng 10/2001)

Đám cưới

10 Mất và hình ảnh gia đình do tác giả cung cấp.

* 2000, Sau 32 Năm

Ngày 28 tháng 5 năm 2000, ngày giỗ Ba tôi.

Sau 32 năm, nhìn đám con nguyên vẹn 7 đứa (chị tôi đi xa không vợ chồng) cùng gia đình sum họp, có 10 Mẹ tôi, chen lộn trong buồn nhớ là sự hài lòng. Bà đã không quên công ơn vất vả nuôi con. Mẹ và chị em tôi, dù con cháu đầy đàn, vẹn vẹn luôn luôn quanh bên Mẹ. Tôi không đời chị nghĩa đời vất vả ngọc ngọc mãi. Bà là ngọc ngọc đã tạo cho tôi lòng tin và sự sống rực rỡ. Chính bà là chị đã đưa tôi đến ngọc lên vẹn vẹn hồn mãi lộn bộn đời đẹp xứng. Mẹ tôi đã lên chị Bà Cười lâu.

Tháng Ng - Tháng Minh.

Tác Giả: Báo Xuân Abbott / Việt Báo
Thứ Tư: 09 Tháng 3 Năm 2011 10:11

Tháng 6, tôi có thêm đứa cháu nữ gái tên Charlotte . Đứa lớn giêng mẹ đứa này giêng cha. Đứa cháu lớn nói tiếng Tàu thì t là gi. Tiếng Mẹ khi h c cũng biết. Tiếng Việt nói gì nó cũng hiểu, mà còn m c c miêng. Năm nay tôi cho nó 2 cuốn băng h c tiếng Việt, má nó cùng h c luôn th. M i 4 tu i r i mà nó ma le l m. Khi nào mu n tôi ch i v i nó, nó s gi giêng những nh o ra ” bà n i, l i đây” bêng tiếng Việt có b d u đàng hoàng (gi i h n ông n i) lòng tôi m m nh n l n.

Khi nh n tin ng i anh r ch t b t thành lnh, tôi nh ngày anh mang David v ngôi nhà cũ Phú Lâm gi i thi u. Anh chính là “ông mai” c a chúng tôi. Tôi biết n anh.

Cho t i ngày nay, David cũng ch nói đ c vài tiếng Việt không b d u.

Tôi xào đ ăn, y nh c:
- Put alot of Cu Hanh (đ nhi u c hành).

M i l n ai h i v “Chuy n gì x y ra “ Nam ” y tr l i:
- Mình rút, mình thua. Vinh h nh gì mà khai? Tôi th y x u h ...

Tôi không nhìn ng i đàn ông đi bên tôi là ng i ngo i ch ng, ch th y m t ng i ch ng, ng i cha, lòng t t l p đi t t x u. Y b t bu c ba đ a con ph i nói tiếng Việt đ t lòng kính tr ng ng i m Việt và gia đình bên ngo i.
Đó b n, “chuy n nhà” chúng tôi, cũng ba chìm b y n i nh bao câu chuy n khác.